

LIETUVOS BANKO METINĖ FINANSINĖ ATASKAITA

2008

Turinys

Nepriklausomo auditoriaus išvada / 3
Lietuvos banko balansas / 4
Lietuvos banko pelno (nuostolio) ataskaita / 5
Lietuvos banko metinės finansinės ataskaitos aiškinamasis raštas / 6
Lietuvos banko funkcijos / 6
Metinės finansinės ataskaitos sudarymo pagrindai ir pateikimas / 6
Apskaitos politika / 7
Finansinė rizika ir jos valdymas / 11
Pastabos / 12

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Mes atlikome toliau pateiktų 2008 m. Lietuvos banko (toliau - Bankas) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balansas, susijusi 2008 m. pelno (nuostolių) ataskaita ir aiškinamasis raštas (reikšmingi apskaitos principai bei kitos aiškinamosios pastabos), auditą.

Vadovybės atsakomybė

Už šių finansinių ataskaitų, parengtų pagal Lietuvos banko apskaitos principus, parengimą ir teisingą pateikimą atsakinga Banko vadovybė. Šios ataskaitos apima: vidinės kontrolės sistemos, skirtos finansinių ataskaitų parengimui ir teisingam pateikimui, užtikrinant, kad nėra reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą bei palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkančių ir pagrįstų įvertinimų pasirinkimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Mes atlikome auditą vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume deramai įsitikinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima finansinių ataskaitų skaičius ir paaiškinimus pagrindžiančių įrodymų gavimo procedūrų atlikimą. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimą. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidines Banko finansinių ataskaitų parengimo ir pateikimo kontroles ir siekia pasirinkti tinkamas audito procedūras, tačiau neturi tikslo pareikšti nuomonės apie Banko vidinių kontrolių efektyvumą. Auditas taip pat apima taikytų apskaitos principų ir vadovybės padarytų reikšmingų prielaidų bei bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad suteiktų pagrindą mūsų nuomonei.

Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Lietuvos banko 2008 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jo 2008 m. finansinius veiklos rezultatus pagal Lietuvos banke nustatytus apskaitos principus.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003
Prezidentas

Auditas buvo baigtas 2009 m. kovo 15 d.

LIETUVOS BANKO BALANSAS

Mln. Lt

	Pastabos	2008-12-31	2007-12-31
TURTAS			
1. Auksas	1	395,73	366,22
2. Pretenzijos užsienio institucijoms užsienio valiuta		15 204,11	17 639,89
2.1. Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo	2	0,41	0,39
2.2. Indėliai, vertybiniai popieriai ir kitos investicijos užsienio valiuta	3	15 203,70	17 639,50
3. Kitas turtas		388,36	382,27
3.1. Ilgalaikis turtas	4	152,86	145,99
3.2. Investicijos į nuosavybės priemones	5	20,96	20,96
3.3. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	6	(6,27)	1,21
3.4. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	7	196,76	198,68
3.5. Kitas įvairus turtas	8	24,05	15,43
Iš viso		15 988,20	18 388,38
ĮSIPAREIGOJIMAI			
4. Banknotai ir monetos apyvartoje	9	9 629,47	9 168,34
5. Įsipareigojimai šalies kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, litais	10	3 084,58	3 702,03
6. Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms litais	11	179,93	91,84
7. Įsipareigojimai užsienio institucijoms litais	12	56,02	38,78
8. Įsipareigojimai šalies institucijoms užsienio valiuta	13	1 123,48	2 986,96
9. Įsipareigojimai užsienio institucijoms užsienio valiuta	13	75,60	1 033,20
10. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos		5,70	5,96
11. Kiti įsipareigojimai	6, 14	81,33	23,32
11.1. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai		67,83	(6,24)
11.2. Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos		4,43	24,21
11.3. Kiti įvairūs įsipareigojimai		9,08	5,35
12. Perkainojimo sąskaitos	15	393,88	181,91
13. Kapitalas	16	994,13	832,21
13.1. Įstatinis kapitalas		200,00	200,00
13.2. Atsargos kapitalas		794,13	632,21
14. Pelnas	26	364,08	323,83
Iš viso		15 988,20	18 388,38

LIETUVOS BANKO PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA

Mln. Lt

	Pastabos	2008 m.	2007 m.
Palūkanų pajamos	18	636,33	631,40
Palūkanų išlaidos	19	(128,27)	(175,58)
1. Grynosios palūkanų pajamos		508,07	455,82
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų	20	(26,13)	(19,18)
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis	21	(4,51)	(13,46)
2. Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) ir perkainojimo nuostolis		(30,64)	(32,64)
Komisinių ir atlyginimų pajamos		15,05	11,20
Komisinių ir atlyginimų išlaidos		(3,13)	(2,82)
3. Grynosios komisinių ir atlyginimų pajamos	22	11,92	8,38
4. Dividendų pajamos	5	2,26	2,43
5. Kitos pajamos		2,18	2,29
GRYNOSIOS PAJAMOS		493,78	436,28
6. Personalo išlaikymo išlaidos	23	(53,45)	(51,75)
7. Administracinės išlaidos	24	(18,93)	(16,34)
8. Turto nusidėvėjimo ir amortizacijos išlaidos	4	(11,14)	(11,40)
9. Banknotų ir monetų gamybos bei apyvartos išlaidos	25	(46,18)	(32,96)
PELNAS	26	364,08	323,83

Aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Lietuvos banko 2008 metų finansinė ataskaita patvirtinta Lietuvos banko valdybos 2009 metų kovo 26 dienos nutarimu Nr. 51.

Valdybos pirmininkas

Reinoldijus Šarkinas

LIETUVOS BANKO METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

LIETUVOS BANKO FUNKCIJOS

Lietuvos banko funkcijos yra šios:

- vykdyti Lietuvos Respublikos pinigų emisiją, formuoti ir vykdyti pinigų politiką, nustatyti lito kurso reguliavimo sistemą ir skelbti oficialų lito kursą;
- valdyti, naudoti Lietuvos banko užsienio atsargas ir jomis disponuoti;
- atlikti valstybės išdo agento funkcijas;
- įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais bei tvarka išduoti ir atšaukti licencijas Lietuvos Respublikos kredito įstaigoms bei užsienio valstybių kredito įstaigų filialams ir prižiūrėti jų veiklą, taip pat atlikti kitas įstatymų nustatytas funkcijas, susijusias su kredito įstaigų veikla;
- nustatyti Lietuvos Respublikos kredito įstaigų ir užsienio valstybių kredito įstaigų skyrių, veikiančių Lietuvos Respublikoje, finansinės apskaitos principus ir atskaitomybės tvarką;
- skatinti patvarų ir veiksmingą mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų veikimą;
- rinkti pinigų ir bankų, mokėjimų balanso, Lietuvos Respublikos finansinės ir su ja susijusios statistikos duomenis, diegti šios statistikos surinkimo, atskaitomybės, jos skelbimo standartus, sudaryti Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą.

Nuo 2004 metų gegužės 1 dienos, kada Lietuva įstojo į Europos Sąjungą (ES), Lietuvos bankas tapo Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) dalimi. Nuo 2004 metų birželio 28 dienos Lietuva dalyvauja antrajame valiutų kurso mechanizme.

METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS SUDARYMO PAGRINDAI IR PATEIKIMAS

Lietuvos bankas finansinę apskaitą tvarko ir metinę finansinę ataskaitą sudaro vadovaudamasis Lietuvos banko įstatymu, kitais Lietuvos bankui taikytiniais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Lietuvos banko valdybos patvirtinta apskaitos politika, kuri parengta pagal ECBS centriniams bankams Europos centrinio banko (ECB) nustatytus apskaitos ir atskaitomybės reikalavimus tiek, kiek jie gali būti taikytini euro neįsivedusios valstybės – ES narės – nacionaliniam centriniam bankui. Tose finansinės apskaitos srityse, kurių nereglamentuoja Lietuvos banko apskaitos politika ir kai nėra atitinkamos srities ECB reikalavimų arba nurodymų, vadovujamasi Lietuvos bankui taikytiniais ES teisės aktais patvirtintų tarptautinių apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų principais.

Vadovaujantis nuoseklumo ir palyginamumo principais, pateikiama ir atitinkama palyginamoji 2007 metų finansinė informacija.

Lietuvos banko balanse, pelno (nuostolio) ataskaitoje ir pastabose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

APSKAITOS POLITIKA

BENDRIEJI PRINCIPAI

Lietuvos bankas, tvarkydamas finansinę apskaitą ir sudarydamas metinę finansinę ataskaitą, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais: ekonominės realybės ir skaidrumo, atsargumo, reikšmingumo, veiklos tęstinumo, kaupimo, nuoseklumo ir palyginamumo.

Auksas, skolos vertybiniai popieriai ir užsienio atsargų sudėtyje esantis kitas balansinis ir nebalansinis turtas bei įsipareigojimai užsienio valiuta (toliau – finansiniai straipsniai) į finansinę apskaitą įrašomi įsigijimo (sandorio) verte, o metinėje finansinėje ataskaitoje parodomi pagal balanso dienos rinkos kainą ir oficialų kursą.

Aukso, kiekvienos užsienio valiutos ir kiekvienos vertybinių popierių emisijos (pagal ISIN) perkainojimo rezultatų apskaita tvarkoma atskirai.

Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, susidarę finansinių metų pabaigoje dėl atskirų finansinių straipsnių perkainojimo pagal rinkos kainą ir oficialų kursą, viršijantys į perkainojimo sąskaitas įrašytus ankstesnius su tais pačiais finansiniais straipsniais susijusius nerealizuotuosius perkainojimo prieaugius, pripažįstami einamųjų finansinių metų išlaidomis ir negali būti dengiami paskesniais metais dėl rinkos kainos ar oficialaus kurso pokyčių susidariusiais to paties finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiais ar kompensuojami kito finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiais.

Nerealizuotieji perkainojimo prieaugiai, susidarę finansinių metų pabaigoje dėl atskirų finansinių straipsnių perkainojimo pagal rinkos kainą ir oficialų kursą, parodomi perkainojimo sąskaitose.

Apskaičiuojant realizuotuosius ir nerealizuotuosius rezultatus iš aukso, vertybinių popierių ir užsienio valiutos, šių finansinių straipsnių įsigijimo vertei nustatyti taikomas vidurkinio kurso ir (arba) vidurkinės kainos metodas.

Pajamos ir išlaidos apskaitoje pripažįstamos tuo metu, kai jos uždirbamos arba patiriamos, o ne tada, kai jos gaunamos arba apmokamos.

AUKSAS

Auksas perkainojamas kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną remiantis vienos Trojos uncijos aukso rinkos kaina JAV doleriais. Ji perskaičiuojama į litus pagal aukso perkainojimo dienos JAV dolerio oficialų kursą.

Aukso perkainojimo prieaugis ar nuostolis įtraukiamas į aukso perkainojimo sąskaitą, neišskiriant aukso rinkos kainos ir JAV dolerio kurso įtakos.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį aukso perkainojimo nuostolį, aukso vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kainą.

Operacijos, susijusios su aukso apsigkeitimo sandoriais, apskaitoje parodomos tokia pačia tvarka kaip ir atpirkimo skolinimosi sandoriai.

UŽSIENIO VALIUTA

Balansiniai ir nebalansiniai finansiniai straipsniai užsienio valiuta perkainojami kiekvieną darbo dieną pagal tos dienos oficialų kursą.

Lietuvos banko skelbiami oficialūs lito ir pagrindinių užsienio valiutų kursai

Lt (LTL) už vnt.

Valiutos pavadinimas	Kodas	2008-12-31	2007-12-31
Euras	EUR	3,4528	3,4528
JAV doleris	USD	2,4507	2,3572
100 Japonijos jenų	JPY	2,7144	2,0842
Specialiosios skolinimosi teisės (SST)	XDR	3,8148	3,6943

Užsienio valiutos vidurkinis kursas perskaičiuojamas kiekvieną dieną, kai yra atitinkamos užsienio valiutos pozicijos padidėjimas (jeigu pozicija teigiama – kai yra valiutos grynieji (neto) dienos įsigijimai, jeigu pozicija neigiama – kai yra valiutos grynieji (neto) dienos pardavimai).

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotą atskiros užsienio valiutos perkainojimo nuostolį, šios užsienio valiutos vidurkinis kursas tikslinamas pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos oficialų kursą.

VALIUTŲ KEITIMO SANDORIAI

Pagal neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius, išankstinius valiutos keitimo sandorius ir valiutų apsikeitimo sandorius gautina ir mokėtina užsienio valiuta turi įtakos atitinkamos užsienio valiutos pozicijai sandorio dieną ir parodoma nebalansinėse sąskaitose nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos.

Skirtumas tarp sandorio vertės neatidėliotinu (*spot*) kursu ir sandorio vertės išankstiniu (*forward*) kursu pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis, kurios kaupiamos tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laikotarpį.

VERTYBINIAI POPIERIAI

Vertybiniai popieriai į balansinę apskaitą įtraukiami įsigijimo verte atsiskaitymo pagal sandorį dieną. Kartu su vertybiniais popieriais nupirkta atkarpos išmoka į vertybinių popierių įsigijimo vertę neįskaitoma, apskaitoje ji parodoma atskirame balanso straipsnyje kaip kitas turtas.

Vertybiniai popieriai perkainojami kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną tos dienos rinkos kaina. Perkainojimo rezultatai dėl vertybinių popierių rinkos kainos ir dėl užsienio valiutos oficialaus kurso parodomas atskirose perkainojimo sąskaitose.

Kiekvienos emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina perskaičiuojama darbo dienos pabaigoje, atsižvelgiant į visų per dieną įsigytų tos pačios emisijos vertybinių popierių kiekį ir šių vertybinių popierių dienos pirkimų vidurkinę kainą. Pagal šią perskaičiuotą vidurkinę kainą apskaičiuojamos tą pačią dieną parduotų tos emisijos vertybinių popierių realizuotosios pajamos arba išlaidos.

Vertybinių popierių įsigijimo vertės ir nominaliosios vertės skirtumas – nuolaida arba premija – pripažįstamas pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo sandorį dienos iki vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos.

Vertybinių popierių be atkarpos nuolaida kaupiama taikant vidaus gražos metodą (*Internal rate of return*), o vertybinių popierių su atkarpa – taikant tiesinį metodą.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį vertybinių popierių atskiros emisijos perkainojimo nuostolį, šios emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų rinkos kainą.

IŠANKSTINIAI VERTYBINIŲ POPIERIŲ SANDORIAI

Pagal išankstinius vertybinių popierių sandorius perkami arba parduodami vertybiniai popieriai parodomi nebalansinėje apskaitoje nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos. Pagal šiuos sandorius nupirktų ar parduotų vertybinių popierių perkainojimo rezultatas parodomas balansinėse turto ar įsipareigojimų sąskaitose.

Išankstinių vertybinių popierių sandorių atsiskaitymo dieną vertybinių popierių pirkimas arba pardavimas parodomas balansinėse sąskaitose šių vertybinių popierių neatidėliotino pirkimo sandorių rinkos kaina, o šios rinkos kainos ir sandorio kainos skirtumas pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

NUOSAVYBĖS PRIEMONĖS

Banko reikmėms laikomos ilgalaikės investicijos į nuosavybės priemonės – tai investicijos į nuosavybės vertybinius popierius siekiant dalyvauti tam tikros įmonės, kurios nuosavybės vertybiniais popieriais viešai neprekiuojama ir jų kaina nėra kotiruojama rinkoje, veikloje. Apskaitoje jos parodomos įsigijimo verte.

ATPIRKIMO SANDORIAI

Atpirkimo skolinimosi sandoris apskaitoje parodomas kaip įkeitimu užtikrintas kitos sandorio šalies indėlis: balanso įsipareigojimų dalyje įrašomas įsipareigojimas grąžinti pinigus, o finansinis turtas, sutartyje nurodytas kaip užstatas (jis pagal šią sutartį parduodamas ir atperkamas) sandorio galiojimo laikotarpiu, ir toliau rodomas balanso turto dalyje.

Atpirkimo investavimo sandoris apskaitoje parodomas balanso turto dalyje kaip banko suteiktas kreditas. Pagal šiuos sandorius gautas užstatas sandorio galiojimo laikotarpiu banko balanse neparodomas ir neperkainojamas.

Vertės skirtumas, susidaręs tarp atpirkimo skolinimosi ir atpirkimo investavimo sandoriuose numatyto užstato pirkimo ir atpirkimo vertės, pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laiką.

ILGALAIKIS MATERIALUSIS IR NEMATERIALUSIS TURTAS

Ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui priskiriami turto objektai, kurių įsigijimo vertė (įskaitant pridėtinės vertės mokesčių) yra ne mažesnė kaip 500 litų ir kurie tarnauja ilgiau kaip vienus metus. Muziejaus fondai, meno kūriniai ir į kultūros vertybių sąrašą įtrauktas materialusis turtas, neatsižvelgiant į jų įsigijimo vertę, taip pat laikomi ilgalaikiu materialiuoju turtu. Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas apskaitoje pripažįstamas įsigijimo verte, šio turto naudojimo laikotarpiu mažinant jo vertę sukauptu nusidėvėjimu (amortizacija). Nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas visą numatytą turto naudojimo laikotarpį taikant tiesinį nusidėvėjimo metodą.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normos

Turtas	Metinė norma, %
Pastatai ir statiniai	2,5–10
Pinigų skaičiavimo ir kompiuterių įranga	10–50
Transporto priemonės	20
Baldai, kabinetų įranga ir kitas inventorių	5–50
Nematerialusis turtas	33–100

Kai yra požymių, kad nekilnojamojo turto rinkos vertė reikšmingai sumažėjo, šio turto įsigijimo vertė finansinių metų pabaigoje tikslinama nuostoliais dėl vertės sumažėjimo.

BANKNOTAI IR MONETOS APYVARTOJE

Į apyvartą išleisti banknotai ir monetos parodomi balanso įsipareigojimų dalyje nominaliąja verte. Banknotų spausdinimo, monetų kaldinimo ir su pinigų išleidimu į apyvartą susijusios kitos išlaidos įrašomos į išlaidų sąskaitas ir nesiejamos su pinigų išleidimu į apyvartą.

PALŪKANŲ NORMŲ ATEITIES SANDORIAI

Palūkanų normų ateities sandoriai nuo sandorio sudarymo dienos iki sandorio nutraukimo arba įvykdymo dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje kontraktų nominaliąja verte. Palūkanų normų ateities sandorių kasdienis kintamos maržos pokytis pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ PRIPAŽINIMAS

Pajamos ir išlaidos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kurį jos buvo uždirbtos arba patirtos, neat-sižvelgiant į tai, kada jos buvo gautos arba sumokėtos.

Su finansiniais straipsniais užsienio valiuta susijusios palūkanų pajamos ir išlaidos (iš jų ir vertybinių popierių premijų bei nuolaidų) apskaičiuojamos ir į apskaitą įtraukiamos kiekvieną dieną.

Su finansiniais straipsniais litais susijusios palūkanų pajamos ir išlaidos į apskaitą įtraukiamos kiekvieną mėnesį, o kitos einamųjų metų pajamos ir išlaidos litais – iki tų metų pabaigos.

Realizuotosios pajamos ir išlaidos, susijusios su finansiniais straipsniais užsienio valiuta, į pa-jamų ir išlaidų sąskaitas įrašomos sandorių sudarymo dieną, išskyrus realizuotąsias vertybinių popierių pajamas ir išlaidas, kurios pripažįstamos atsiskaitymų pagal sandorius dieną.

Nerealizuotieji perkainojimo prieaugiai nepripažįstami pajamomis, jie parodomi perkainojimo sąskaitose. Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, viršijantys su atitinkamu finansiniu straipsniu susijusį perkainojimo prieaugį, finansinių metų pabaigoje pripažįstami išlaidomis.

ĮVYKIAI PO BALANSO DATOS

Metinėje finansinėje ataskaitoje pateikiami ataskaitinių metų duomenys tikslinami įvykiais, kurie nustatomi laikotarpiu tarp metinės finansinės ataskaitos datos ir jos patvirtinimo Lietuvos banko valdyboje dienos, jeigu šiuos įvykius lėmusios aplinkybės buvo iki metinės finansinės ataskaitos datos ir dėl to ataskaitoje pateikiami duomenys būtų turėję pasikeisti.

Ivykiais po balanso datos netikslinami metinėje finansinėje ataskaitoje pateikiami ataskaitinių metų duomenys, jei šie įvykiai nulemti aplinkybių, dėl kurių ataskaitoje pateikiami ataskaitinių metų duomenys būtų pasikeitę vėliau negu metinės finansinės ataskaitos data. Tokie įvykiai aprašomi metinės finansinės ataskaitos aiškinamajame rašte, jei jų neatskleidimas galėtų daryti įtakos ataskaitos naudotojų sprendimams.

FINANSINĖ RIZIKA IR JOS VALDYMAS

Svarbiausias Lietuvos banko finansinės rizikos objektas yra Lietuvos banko užsienio atsargos. 2008 metų gruodžio 31 dieną jos sudarė apie 98 procentus viso Lietuvos banko turto.

Valdant užsienio atsargas, susiduriama su finansinėmis rizikomis, tokiomis kaip rinkos, kredito, likvidumo ir atsiskaitymų. Šioms rizikoms valdyti taikoma plati riziką ribojančių normatyvų sistema ir kitos riziką mažinančios priemonės.

Pagrindinė rizika, su kuria susiduria Lietuvos bankas valdydamas užsienio atsargas ir kuri turi didžiausią įtaką finansiniams rezultatams, yra rinkos rizika. Ją sudaro valiutų kursų ir palūkanų normos rizika.

Valiutų kursų rizika eliminuota – praktiškai visos užsienio atsargos, nesusijusios su įsipareigojimais užsienio valiuta, investuojamos bazine valiuta – eurai. Užsienio atsargų dalis, susijusi su įsipareigojimais, investuojama įsipareigojimų valiuta (žr. 27 pastabą).

Kaip svarbiausią priemonę palūkanų normos rizikai valdyti, Lietuvos bankas taiko modifikuotos finansinės trukmės (MFT) rodiklį¹. Palūkanų normos rizika valdoma nustatant kiekvienos užsienio atsargų funkcinės dalies kontrolinį indeksą, jo MFT ir didžiausius leistinus realių investicijų portfelių MFT nukrypimus nuo kontrolinių indeksų MFT. Vidutinė užsienio atsargų MFT 2008 metais buvo 1,18 (2007 m. – 0,66). Palūkanų normos rizikai valdyti taip pat taikomas ir vertės pokyčio rizikos rodiklis (*Value-at-Risk*), parodantis tikėtinus nuostolius, kurie su nurodyta tikimybe nebus viršyti tam tikro laikotarpio pabaigoje. Investicinio portfelio, kurio vertė sudarė 80 procentų užsienio atsargų, palūkanų normos vertės pokyčio rizikos rodiklis 2008 metų pabaigoje buvo 5,69 mln. eurų² (2007 m. – 0,90 mln. eurų).

Valiutų kursų ir palūkanų normos rizikoms valdyti Lietuvos bankas taip pat naudoja ir išvestines priemones (žr. 17 pastabą).

Kredito rizika valdoma keliant griežtus reikalavimus emitentų ir sandorio šalių finansiniam patikimumui. Siekiant sumažinti kredito riziką, nustatomi emitentų, sandorio šalių ir jų grupių įsipareigojimų Lietuvos bankui dydžio limitai.

Užsienio atsargų likvidumo rizika valdoma nustatant likvidumo normatyvus ir labai likvidžių finansinių priemonių minimalią dalį užsienio atsargose.

Atsiskaitymų rizikai valdyti taikomos korespondentinių sąskaitų valdymo įvairios priemonės: atsiskaitymai vykdomi vienu metu (*Delivery versus payment*), derinami pinigų srautai. Šios priemonės padeda sumažinti nuostolio dėl sandorių šalių neatsiskaitymo laiku riziką.

¹ MFT apytiksliai parodo, kiek pasikeis investicijų vertė procentais pelningumo normoms padidėjus 100 bazinių punktų

² Rodiklis apskaičiuotas taikant parametrinį metodą pagal *Risk Metrics* metodiką remiantis 36 paskutinių darbo dienų duomenimis su 95 % tikimybe. Šis rodiklis parodo, kad per būsimą darbo dieną dėl minėtų pokyčių užsienio atsargos nepasikeis didesne kaip atitinkama eurų suma.

PASTABOS

1 pastaba. Auksas

	2008-12-31	2007-12-31
Aukso kiekis		
Trojos uncijomis	186 675,87	186 339,05
Kilogramais	5 806,27	5 795,79
Trojos uncijos kaina, JAV doleriais	865,00	833,75
Aukso vertė, mln. litų	395,73	366,22

Aukso kiekis 2008 metais, palyginti su 2007 metais, padidėjo dėl susidariusio aukso luitų svorio skirtumo atsiskaitant pagal aukso investavimo sandorius.

Aukso investicijos

Trojos uncijomis

	2008-12-31	2007-12-31
Neinvestuotos atsargos	74 737,56	–
Terminuotieji indėliai	111 938,31	154 449,01
Apsikeitimo sandoriai	–	31 890,04
Iš viso	186 675,87	186 339,05

2 pastaba. Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Grynoji atsargų pozicija TVF	0,13	0,13
Likutis SST sąskaitoje TVF	0,27	0,26
Iš viso	0,41	0,39

Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde (TVF) priklauso Lietuvos Respublikai, kuri TVF nare tapo 1992 metais.

Lietuvos bankas atlieka TVF lėšų depozitoriumo funkciją.

Lietuvos Respublikos dalyvavimo TVF kvota (144,20 mln. SST) nekinta nuo 1999 metų. Dalis šios kvotos (25 %) apmokėta SST, o kita dalis – nacionaline valiuta išreikštais neapyvartiniais Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniais popieriais (VVP), už kuriuos nemokamos palūkanos. TVF naudai išleistų VVP vertė 2008 metų gruodžio 31 dieną sudarė 143,61 mln. SST.

Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde

Mln. SST

	2008-12-31	2007-12-31
Valstybės dalyvavimo TVF kvota (bendroji vertė)	144,20	144,20
TVF pretenzijos litais pagal VVP	(143,61)	(143,65)
TVF lėšos litais Lietuvos banko sąskaitoje	(0,56)	(0,52)
Grynoji atsargų pozicija TVF	0,03	0,03

3 pastaba. Indėliai, vertybiniai popieriai ir kitos investicijos užsienio valiuta

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Skolos vertybiniai popieriai	13 465,50	15 450,72
Terminuotieji indėliai užsienio bankuose	949,52	1 677,02
Sąskaitos užsienio bankuose	764,88	26,91
Pretenzijos ECB (TARGET2) ³	23,80	22,09
Atpirkimo investavimo sandoriai	–	462,76
Iš viso	15 203,70	17 639,50

Kitų valstybių centriniuose bankuose esantys Lietuvos banko terminuotieji indėliai ir sąskaitų likučiai sudarė 1 524,51 mln. litų (2007 m. gruodžio 31 d. – 6,83 mln. Lt).

Su Lietuvos banko pretenzijomis ECB dėl per sistemą TARGET2 įvykdytų operacijų susiję Lietuvos banko įsipareigojimai šios sistemos dalyviams – mūsų šalies komerciniams bankams – parodyti 13 pastaboje.

Indėlių, vertybinių popierių ir kitų investicijų pasiskirstymas pagal valiutas parodytas 27 pastaboje.

Indėlių, vertybinių popierių ir kitų investicijų užsienio valiuta pasiskirstymas pagal emitento ir sandorio šalį

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
ES valstybės narės	14 395,34	16 411,78
Japonija	407,05	631,83
JAV	104,45	124,85
Australija	17,19	–
Kanada	–	25,39
Tarptautinės finansų institucijos	279,68	445,65
Iš viso	15 203,70	17 639,50

Indėlių, vertybinių popierių ir kitų investicijų užsienio valiuta pasiskirstymas pagal terminus

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Iki pareikalavimo	788,68	49,00
Iki 1 metų	6 940,21	13 338,81
1–5 metai	7 267,82	4 025,05
Ilgiau kaip 5 metai	206,99	226,64
Iš viso	15 203,70	17 639,50

³ Sistema TARGET2 – Eurosistemos sukurta naujos kartos realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų eurais sistema, veikianti naudojant vieną bendrą platformą ir teikianti suderintas paslaugas pagal unifikuatą kainų sistemą.

4 pastaba. Ilgalaikis turtas

Mln. Lt

	Nematerialusis turtas	Materialusis turtas				Iš viso
		pastatai ir nebaigta statyba	pinigų skaičiavimo ir kompiuterių įranga (įskaitant nebaigtą montuoti)	transporto priemonės	kitas materialusis turtas	
Įsigijimo vertė 2007-12-31	13,80	153,32	67,91	6,29	33,11	274,43
Padidėjimas 2008 m.	1,22	8,44	4,81	2,23	1,39	18,09
Sumažėjimas 2008 m.	(0,31)	–	(7,77)	(0,74)	(0,67)	(9,49)
Įsigijimo vertė 2008-12-31	14,71	161,76	64,95	7,78	33,83	283,03
Sukauptas nusidėvėjimas 2007-12-31	(13,30)	(27,94)	(55,05)	(4,95)	(27,20)	(128,44)
Nusidėvėjimas 2008 m.	(0,70)	(3,62)	(5,09)	(0,58)	(1,15)	(11,14)
Nurašytas nusidėvėjimas 2008 m.	0,31	–	7,69	0,74	0,67	9,41
Sukauptas nusidėvėjimas 2008-12-31	(13,69)	(31,55)	(52,45)	(4,79)	(27,68)	(130,17)
Likutinė vertė 2008-12-31	1,02	130,20	12,50	2,99	6,15	152,86
Likutinė vertė 2007-12-31	0,50	125,38	12,86	1,34	5,91	145,99

Lietuvos bankas nėra sudaręs sandorių, pagal kuriuos būtų įkeistas Lietuvos banko materialusis turtas.

5 pastaba. Investicijos į nuosavybės priemones

Lietuvos bankas nuo 2004 metų gegužės 1 dienos yra ECBS narys ir, vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 28 straipsniu, turi teisę į ECB kapitalo dalį. Nacionalinių centrinių bankų dalys pasirašytame ECB kapitale priklauso nuo nustatyto ECB kapitalo rakto, kuris, vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 29 straipsnio 3 dalies reikalavimu, turi būti tikslinamas kas penkeri metai arba, vadovaujantis 49 straipsnio 3 dalies reikalavimu, tikslinamas pasikeitus ES valstybių narių skaičiui. Lietuvos banko dalis ECB pasirašytame kapitale 2008 metų gruodžio 31 dieną sudarė 0,4178 procento. Ši dalis, kaip numatyta ECBS ir ECB statuto 29 straipsnyje, apskaičiuota remiantis Europos Komisijos duomenimis apie ES valstybių narių gyventojų skaičių ir bendrąjį vidaus produktą.

Europos centrinio banko pasirašyto kapitalo pasiskirstymas 2008 metų gruodžio 31 dieną

Centrinis bankas	Procentai ⁴
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4708
<i>Deutsche Bundesbank</i>	20,5211
<i>Central Bank and Financial Services Authority of Ireland</i>	0,8885
<i>Bank of Greece</i>	1,8168
<i>Banco de España</i>	7,5498

⁴ Nuo 2009 m. sausio 1 d. nustatytas ECB kapitalo raktas visiems nacionaliniams centriniams bankams buvo patikslintas vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 29 straipsnio 3 dalies reikalavimu (Lietuvos banko dalis ECB kapitale sudaro 0,4256 %).

Lentelės tęsinys

Centrinis bankas	Procentai ⁴
<i>Banque de France</i>	14,3875
<i>Banca d'Italia</i>	12,5297
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1249
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,1575
<i>Bank Centrali ta'Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0622
<i>De Nederlandsche Bank</i>	3,8937
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	2,0159
<i>Banco de Portugal</i>	1,7137
<i>Banka Slovenije</i>	0,3194
<i>Suomen Pankki - Finlands Bank</i>	1,2448
Iš viso (euro zonos centriniai bankai)	69,6963
Българска народна банка (<i>Bulgarian National Bank</i>)	0,8833
<i>Česká národní banka</i>	1,3880
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,5138
<i>Eesti Pank</i>	0,1703
<i>Latvijas Banka</i>	0,2813
Lietuvos bankas	0,4178
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3141
<i>Narodowy Bank Polski</i>	4,8748
<i>Banca Națională a României</i>	2,5188
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,6765
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,3313
<i>Bank of England</i>	13,9337
Iš viso (ne euro zonos centriniai bankai)	30,3037

Kadangi Lietuva nėra prisijungusi prie euro zonos, jai taikomos ECBS ir ECB statuto 48 straipsnyje numatytos pereinamosios nuostatos. Pagal jas Lietuvos bankas sumokėjo minimalią įmoką – 7 procentus Lietuvos banko pasirašyto ECB kapitalo, t. y. 1,68 mln. eurų (5,82 mln. Lt).

Lietuvos bankas yra Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) narys, turi atstovavimo ir balsavimo teisę, atitinkančią 1 070 akcijų, kurių įsigijimo vertė yra 11,51 mln. litų, o kiekvienos akcijos nominalioji vertė – 5 000 SST. Lietuvos bankas yra apmokėjęs 25 procentus šių akcijų vertės. 2008 metais už TAB akcijas Lietuvos bankas gavo 1,01 mln. litų dividendų (2007 m. – 1,06 mln. Lt).

Lietuvos bankas turi 60 procentų akcinės bendrovės „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ akcijų. Jų įsigijimo vertė yra 3,63 mln. litų. 2008 metais už jas Lietuvos bankas gavo 1,24 mln. litų dividendų (2007 m. – 1,37 mln. Lt).

Lietuvos bankas turi vieną SWIFT akciją, kurios įsigijimo vertė yra 3 249 litai. Dividendai už šią akciją nemokami.

6 pastaba. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai – tai pagal valiutos keitimo sandorius nebalansinėse sąskaitose (žr. 17 pastabą) parodomų užsienio valiutų perkainojimo pagal oficialų valiutos kursą rezultatas. Gautinos užsienio valiutos perkainojimo skirtumas parodomas balanso turto straipsnyje, o mokėtinos užsienio valiutos perkainojimo skirtumas – balanso įsipareigojimų straipsnyje (žr. 14 pastabą).

7 pastaba. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Sukauptos palūkanų pajamos	111,99	123,35
Sukaupta vertybinių popierių atkarpa	107,56	116,01
Palūkanos iš išvestinių finansinių priemonių	4,04	2,30
Palūkanos už aukso terminuotuosius indėlius	0,30	0,11
Kitos sukauptos palūkanų pajamos	0,09	4,93
Nupirktų vertybinių popierių atkarpos išmokos dalis	82,33	73,23
Kitos sukauptos pajamos	0,86	0,69
Būsimųjų laikotarpių išlaidos	1,58	1,41
Iš viso	196,76	198,68

8 pastaba. Kitas įvairus turtas

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Kreditai Lietuvos banko tarnautojams	16,63	9,95
Kreditai būstui pirkti arba remontuoti	16,15	9,50
Vartojimo kreditai	0,48	0,45
Kitos gautinos sumos	5,32	3,51
Trumpalaikis materialusis turtas	2,09	1,97
Iš viso	24,05	15,43

9 pastaba. Banknotai ir monetos apyvartoje

Šiame balanso įsipareigojimų straipsnyje parodoma apyvartoje esančių litų banknotų ir monetų nominalioji vertė. 2008 metais Lietuvos bankas į apyvartą išleido 2 085,31 mln. litų (2007 m. – 3 122,15 mln. Lt) ir iš jos išėmė 1 624,18 mln. litų (2007 m. – 2 009,83 mln. Lt) banknotų ir monetų.

Banknotai ir monetos apyvartoje

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Banknotai	9 433,12	8 990,42
Monetos (įskaitant progines ir numizmatinius rinkinius)	196,35	177,92
Iš viso	9 629,47	9 168,34

10 pastaba. Įsipareigojimai šalies kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, litais

Šiuos įsipareigojimus sudaro šalies komercinių bankų atsiskaitymų sąskaitų, kuriose laikomos privalomosios atsargos, likučiai. Nuo 2008 metų lapkričio mėnesio kredito įstaigoms taikoma sumažinta nuo 6 iki 4 procentų privalomųjų atsargų norma.

Už komercinių bankų privalomųjų atsargų dalį, neviršijančią sumos, apskaičiuotos pagal tuo laikotarpiu ECB taikytas privalomųjų atsargų normas, Lietuvos bankas moka palūkanas (žr. 19 pastabą) taikydamas ECB nustatytas pagrindinių Eurosistemos refinansavimo operacijų

ribines palūkanų normas. 2008 metais už komercinių bankų privalomųjų atsargų dalį Lietuvos banko mokamų palūkanų norma svyravo nuo 2,45 iki 4,42 procento (2007 m. – nuo 3,55 iki 4,19 %).

11 pastaba. Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms litais

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Įsipareigojimai valstybės valdymo institucijoms	164,76	82,08
Įsipareigojimai įvairioms kitoms šalies institucijoms	15,16	9,76
Iš viso	179,93	91,84

12 pastaba. Įsipareigojimai užsienio institucijoms litais

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Tarptautinių organizacijų sąskaitų likučiai	55,86	38,67
Užsienio bankų sąskaitų likučiai	0,16	0,11
Iš viso	56,02	38,78

13 pastaba. Įsipareigojimai užsienio valiuta

Įsipareigojimai šalies institucijoms užsienio valiuta

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Valstybės valdymo institucijų terminuotieji indėliai	627,70	2 661,50
Valstybės valdymo institucijų sąskaitų likučiai	493,24	303,88
Sistemos TARGET2 dalyvių sąskaitų likučiai	2,53	21,58
Iš viso	1 123,48	2 986,96

Įsipareigojimai užsienio institucijoms užsienio valiuta

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Sąskaitų likučiai	75,60	112,76
Atpirkimo skolinimosi sandoriai	–	868,35
Aukso apsigėitimo sandoriai	–	52,09
Iš viso	75,60	1 033,20

Įsipareigojimų užsienio institucijoms užsienio valiuta pasiskirstymas pagal sandorio šalį

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Tarptautinės organizacijos	75,60	112,76
ES valstybės narės	–	920,44
Iš viso	75,60	1 033,20

Įsipareigojimų užsienio valiuta pasiskirstymas pagal terminus

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Iki pareikalavimo	571,25	438,09
Iki 1 metų	627,70	3 581,94
Be termino	0,13	0,13
Iš viso	1 199,08	4 020,16

14 pastaba. Kiti įsipareigojimai

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai (žr. 17 pastabą)	67,83	(6,24)
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	4,43	24,21
Sukauptos palūkanų išlaidos	1,54	20,64
Kitos sukauptos išlaidos	2,69	3,37
Būsimųjų laikotarpių pajamos	0,19	0,20
Kiti įvairūs įsipareigojimai	9,08	5,35
Iš viso	81,33	23,32

15 pastaba. Perkainojimo sąskaitos

Mln. Lt

	2008-12-31	2007-12-31
Perkainojimo sąskaitos		
Aukso	205,83	177,39
Vertybinių popierių	188,04	4,51
Užsienio valiutos	0,02	0,01
Iš viso	393,88	181,91

Perkainojimo sąskaitose parodomi nerealizuotieji aukso, vertybinių popierių ir užsienio valiutos perkainojimo prieaugiai.

Atskirų vertybinių popierių emisijų ir atskirų užsienio valiutų nerealizuotasis perkainojimo nuostolis, viršijantis su juo susijusį nerealizuotąjį perkainojimo prieaugį, 2008 metų pabaigoje pripažintas išlaidomis (žr. 21 pastabą).

16 pastaba. Kapitalas

Mln. Lt

	2007-12-31	Padidėjimas	2008-12-31
Kapitalas			
Įstatinis kapitalas	200,00	–	200,00
Atsargos kapitalas	632,21	161,91	794,13
Iš viso	832,21	161,91	994,13

17 pastaba. Nebalansinės priemonės

Valiutų keitimo sandoriai

Mln. Lt

		Vertė sandorio sudarymo dieną	Vertė 2008-12-31	Perkainojimo skirtumai
Valiutų apsikeitimo sandoriai	Gautinos sumos	338,38	332,13	(6,24)
	Mokėtinios sumos	338,38	406,02	67,64
Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai	Gautinos sumos	0,95	0,95	–
	Mokėtinios sumos	0,95	1,16	0,21
Neatidėliotini valiutų keitimo sandoriai	Gautinos sumos	573,88	573,86	(0,03)
	Mokėtinios sumos	573,88	573,86	(0,02)
Iš viso pagal valiutų keitimo sandorius	Gautinos sumos	913,22	906,94	(6,27)
	Mokėtinios sumos	913,22	981,04	67,83

Užsienio atsargų valdymo tikslais Lietuvos bankas 2008 metais naudojo palūkanų normų ateities sandorius ir išankstinius vertybinių popierių sandorius.

2008 metų gruodžio 31 dieną galiojantys palūkanų normų ateities sandoriai nominaliaja verte sudarė: sąlyginiai pardavimai – 724,40 mln. litų (2007 m. – 8 852,98 mln. Lt), sąlyginiai įsigijimai – 234,79 mln. litų (2007 m. – 241,70 mln. Lt).

Lietuvos bankas 2008 metų gruodžio 31 dieną neturėjo galiojančių išankstinių vertybinių popierių sandorių.

Palūkanų normų ateities sandorių ir išankstinių vertybinių popierių sandorių įtaka Lietuvos banko finansiniams rezultatams atskleista 20 pastaboje.

18 pastaba. Palūkanų pajamos

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Palūkanų pajamos iš:		
investicijų į vertybinius popierius	576,18	567,85
išvestinių finansinių priemonių	26,32	2,40
terminuotųjų indėlių	15,24	50,17
atpirkimo investavimo sandorių	12,14	8,19
sąskaitų likučių	5,44	2,31
Kitos palūkanų pajamos	1,02	0,48
Iš viso	636,33	631,40

19 pastaba. Palūkanų išlaidos

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Palūkanų išlaidos už:		
valstybės valdymo institucijų terminuotuosius indėlius	60,27	107,53
valstybės valdymo institucijų sąskaitų likučius	12,50	9,23
kredito įstaigų privalomąsias atsargas	39,27	33,08
įsipareigojimus pagal atpirkimo skolinimosi sandorius	14,43	24,25
Kitos palūkanų išlaidos	1,79	1,49
Iš viso	128,27	175,58

20 pastaba. Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš:		
operacijų vertybiniais popieriais	26,39	(6,47)
išankstinių vertybinių popierių sandorių	4,00	1,57
operacijų auksu ir užsienio valiuta	0,00	0,08
palūkanų normų ateities sandorių	(56,52)	(14,36)
Iš viso	(26,13)	(19,18)

21 pastaba. Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis		
Vertybinių popierių	4,40	13,43
Užsienio valiutos	0,11	0,03
Iš viso	4,51	13,46

22 pastaba. Grynosios komisinių ir atlyginimų pajamos

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Pajamos iš:		
atsiskaitymo paslaugų	8,03	6,95
numizmatinę vertę turinčių pinigų pardavimo	6,41	3,51
paskolų rizikos duomenų bazės naudojimo	0,25	0,35
vertybinių popierių aukcionų rengimo	0,23	0,13
kitų paslaugų	0,13	0,26
Iš viso	15,05	11,20
Komisinių ir atlyginimų išlaidos	(3,13)	(2,82)
Grynosios komisinių ir atlyginimų pajamos	11,92	8,38

23 pastaba. Personalo išlaikymo išlaidos

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Darbo užmokesčio išlaidos	40,86	39,55
Valdybos nariams	1,28	1,14
Struktūrinių padalinių vadovams	2,30	2,31
Kitiems Lietuvos banko tarnautojams	37,28	36,10
Valstybinio socialinio draudimo įmokos	12,59	12,20
Iš viso	53,45	51,75

Lietuvos banko valdybą sudaro: Valdybos pirmininkas, du pirmininko pavaduotojai ir du nariai. 2008 metų pabaigoje veiklą vykdė vienuolika departamentų, šeši savarankiški skyriai ir dvi banko įstaigos, dirbo 843 tarnautojai (2007 m. – 842).

24 pastaba. Administracinės išlaidos

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Išlaidos		
Turto priežiūros	8,52	6,56
Tarnybinių komandiruočių	2,05	2,14
Prenumeruojamos informacijos įsigijimo	1,71	1,66
Ryšio ir pašto	1,64	1,72
Tarnautojų mokymo	1,49	1,42
Ryšių su visuomene	1,11	0,96
Leidinių bibliotekai ir spaudos prenumeratos	0,18	0,18
Kitos	2,22	1,70
Iš viso	18,93	16,34

25 pastaba. Banknotų ir monetų gamybos bei apyvartos išlaidos

Mln. Lt

	2008 m.	2007 m.
Banknotų gamybos išlaidos	16,08	18,36
Monetų kaldinimo išlaidos	29,56	14,14
Pinigų apyvartos išlaidos	0,55	0,46
Iš viso	46,18	32,96

26 pastaba. Lietuvos banko pelno paskirstymas

Lietuvos banko įstatinis kapitalas (žr. 16 pastabą) iki Lietuvos banko įstatymo 20 straipsnyje nustatyto dydžio – 200 mln. litų – buvo visiškai suformuotas 2007 metais paskirsčius 2006 metų pelną.

Lt

	2008 m.	2007 m.	2006 m.
Pelno paskirstymas			
Valstybės biudžetui	182 041 717	161 914 094	70 895 684
Lietuvos banko įstatiniam kapitalui	–	–	35 171 028
Lietuvos banko atsargos kapitalui	182 041 717	161 914 094	35 724 656
Iš viso	364 083 435	323 828 188	141 791 368

27 pastaba. Lietuvos banko turtas ir įsipareigojimai pagal valiutas

Mln. Lt

	LTL	EUR	USD	JPY	XDR	XAU	Kitos	Iš viso
2008-12-31								
TURTAS								
Auksas	–	–	–	–	–	395,73	–	395,73
Pretenzijos užsienio institucijoms užsienio valiuta	–	14 789,79	5,95	407,69	0,41	–	0,27	15 204,11
Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo	–	–	–	–	0,41	–	–	0,41
Skolos vertybiniai popieriai	–	13 058,50	–	407,00	–	–	–	13 465,50
Indėliai ir kitos investicijos	–	1 731,30	5,95	0,69	–	–	0,27	1 738,20
Kitas turtas	194,17	193,64	0,50	0,01	–	–	0,04	388,36
Visas balansinis turtas	194,17	14 983,43	6,45	407,70	0,41	395,73	0,31	15 988,20
ĮSIPAREIGOJIMAI								
Banknotai ir monetos apyvartoje	9 629,47	–	–	–	–	–	–	9 629,47
Įsipareigojimai šalies kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, litais	3 084,58	–	–	–	–	–	–	3 084,58
Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms litais	179,93	–	–	–	–	–	–	179,93
Įsipareigojimai užsienio institucijoms litais	56,02	–	–	–	–	–	–	56,02
Įsipareigojimai šalies institucijoms užsienio valiuta	–	1 116,68	6,14	0,53	0,13	–	0,00	1 123,48
Įsipareigojimai užsienio institucijoms užsienio valiuta	–	75,60	–	–	–	–	–	75,60
Nebaigtų atsiskaitymų lėšos	5,70	–	–	–	–	–	–	5,70
Kiti įsipareigojimai	8,52	4,88	(0,02)	67,96	–	–	–	81,33
Perkainojimo sąskaitos	205,83	187,75	–	0,29	–	–	–	393,88
Kapitalas	994,13	–	–	–	–	–	–	994,13
Pelnas	364,08	–	–	–	–	–	–	364,08
Visi balansiniai įsipareigojimai	14 528,27	1 384,91	6,11	68,77	0,13	–	0,00	15 988,20
GRYNASIS BALANSINIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(14 334,10)	13 598,52	0,34	338,93	0,27	395,73	0,31	0,00
Nebalansinis turtas, įtrauktas į valiutos poziciją								
Gautinos lėšos pagal valiutų keitimo sandorius	460,95	446,60	5,66	–	–	–	–	913,22
Nebalansiniai įsipareigojimai, įtraukti į valiutos poziciją								
Mokėtinos lėšos pagal valiutų keitimo sandorius	101,86	466,61	5,42	339,33	–	–	–	913,22
Grynasis nebalansinis turtas (įsipareigojimai), įtraukti į valiutos poziciją	359,09	(20,01)	0,25	(339,33)	–	–	–	0,00
GRYNASIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(13 975,01)	13 578,51	0,59	(0,40)	0,27	395,73	0,31	0,00
2007-12-31								
Visas balansinis turtas	175,11	17 148,17	64,98	632,60	0,39	366,22	0,91	18 388,38
Visi balansiniai įsipareigojimai	14 348,24	3 987,27	57,57	(5,37)	0,15	–	0,52	18 388,38
GRYNASIS BALANSINIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(14 173,13)	13 160,90	7,41	637,97	0,24	366,22	0,39	0,00
Nebalansinis turtas, įtrauktas į valiutos poziciją								
Nebalansiniai įsipareigojimai, įtraukti į valiutos poziciją	526,55	353,91	7,03	638,84	–	–	–	1 526,33
Grynasis nebalansinis turtas (įsipareigojimai), įtraukti į valiutos poziciją	(172,64)	818,51	(7,03)	(638,84)	–	–	–	0,00
GRYNASIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(14 345,77)	13 979,41	0,38	(0,87)	0,24	366,22	0,39	0,00